

Další mezinárodní obchodní/finanční transakce Základní přehled

Radovan Malachta
1.12.2021

Co už umíme

Mezinárodní kupní smlouva

Mezinárodní přepravní smlouva

Mezinárodní smlouva o kontrolní činnosti

Mezinárodní směnná smlouva

Mezinárodní výměna zboží za zboží - úvod

- podstata: směna zboží za zboží (službu, zařízení) nepeněžité povahy
- smlouva o směně (nikoliv kupní smlouva)
- pro všechny zmíněné typy výměnných obchodů uvedených na dalších slide je společné, že neexistuje mezinárodní úmluva (unifikace) – ideální je volba práva

Barter a kvazibarter

Barter = přímá výměna zboží za zboží nebo služby za službu

- není zde peněžité plnění
- hodnotová rovnost zboží (služby)

Kvazibarter = přímá výměna zboží za zboží nebo služby za službu

- hodnotová nerovnost zboží (služby), možnost finančně dorovnat rozdíl
- pro oba typy platí: není zde unifikovaná úprava, vhodná je volba práva

Counter-purchase

- podstata – *příklad z učebnice*: Společnost ze státu A má rýži, společnost ze státu B má počítače. Barter rýži za počítače asi nepřipadá v úvahu. Do transakce se zapojí strana C – dovozce rýže do státu B. Strana B dodá počítače straně A, strana A dá rýži C, strana C zaplatí straně B.
- hodnotová rovnost není podmínkou
- zpravidla vztah tvořen 3 smlouvami
- **právní režim**: nestátní prostředky právní úpravy – Vzorové podmínky Evropské hospodářské komise OSN

Buy-back

- podstata: dodám zařízení (licenci, know-how) a jsem povinen odebírat část produkce druhé strany jako splátku za poskytnuté plnění
- příklad: dodám zařízení k těžbě ropy a odebírám následně ropu jako splátku
- zpravidla 2 smlouvy vzájemně propojené
- dlouhodobé transakce
- **právní režim:** Vzorové podmínky Evropské hospodářské komise OSN

Off-set

- u vojenských obchodů, vojenského průmyslu
- probíhá zpravidla na úrovni vládní
- vývozce zbraní/vojenské techniky souhlasí s koupí komponentů od subkontraktorů ze země následného vývozu
- **právní režim:** neexistence mezinárodní úpravy a nestátních prostředků

Mezinárodní distributorská smlouva

Příklad

Společnost Vinařík, s. r. o., se sídlem a místem podnikání v Mikulově, je jednak výrobcem a přímým prodejcem vín z jižní Moravy, jednak distributorem kvalitních lahvových vín francouzské společnosti Le Vigneron, s. a. r. l., se sídlem a místem podnikání v Beaune, Francie. (...) Na základě smlouvy získala česká společnost oprávnění k výhradní distribuci prvotřídních lahví vína na území České republiky. Současně se společnost Vinařík zavázala k pravidelnému odběru lahvových vín. Smlouva obsahovala mimo jiné následující doložky:

- a) *Kupující se zavazuje starat o akvizici prodeje a organizovat distribuci na území České republiky.*
- b) *Kupující se zavazuje k pravidelnému odběru lahvových vín, s frekvencí odběru čtyřikrát ročně.*
- (...)

Podstata

- organizace distribuce na vymezeném území, akvizice prodeje
- často doplňuje kupní smlouvu
- účelem může být vytvoření prodejní sítě výrobce v jiné zemi
- výrobce (prodávající) – distributor (odběratel, kupující)

Právní režim

- není zde mezinárodní smlouva (unifikace)
- z pohledu soudů členských států EU lze využít tzv. nařízení Řím I
 - čl. 3: volba práva: „*Tato smlouva se řídí slovenským právem.*“
 - čl. 4 odst. 1 písm. f): „*Tato smlouva o distribuci se řídí právem země, v níž má distributor obvyklé bydliště.*“
 - Jakým právem by se řídila smlouva uvedená v příkladu?
- samozřejmě tam, kde jsou uzavírány dílčí kupní smlouvy – lze využít CISG (Vídeňská úmluva)

Mezinárodní franchisingová smlouva

Podstata

- poskytoval franchisy – příjemce (nositel) franchisy
- uděluje se na např. obchodní název (firemní jméno), obchodní známka, know-how
- licence (vs. mezinárodní licenční smlouva)
- může mít formu poboček či dceřiných společností

Právní režim

- není zde mezinárodní smlouva (unifikace)
- z pohledu soudů členských států EU lze využít tzv. nařízení Řím I
 - čl. 3: volba práva: „*Tato smlouva se řídí francouzským právem.*“
 - čl. 4 odst. 1 písm. e): „*Franšízová smlouva se řídí právem země, v níž má osoba, jíž je franšíza udělena, obvyklé bydliště.*“
- nestátní prostředky (návody)

MUNI
LAW

Mezinárodní leasing

Podstata

- obdoba s kupní smlouvou
- rozdíl od kupní smlouvy: chybí převod vlastnického práva
- přímý (výrobce – uživatel)
- nepřímý (výrobce – leasingová společnost – uživatel)
- nájemce – leasingový pronajímatel; též poskytovatel – příjemce leasingu

Finanční a operativní leasing

FINANČNÍ LEASING

- spíše sjednáván na delší dobu, zánik – uplynutím doby, případně výpovědí (ale následuje sankce)
- údržba a náklady užívání nese nájemce
- nájemce – skrze splátky uhradí původní cenu, a to i s náklady
- *Kterou smlouvu připomíná?*

OPERATIVNÍ LEASING

- spíše sjednáván na kratší dobu, lze vypovědět beze sankce
- údržba a náklady věci – leasingová společnost
- nájemce – skrze splátky uhradí původní cenu, a to i s náklady
- *Kterou smlouvu připomíná?*

SALE-ONCE LEASE BACK LEASING

- příklad s letadlem

Právní režim

- mezinárodní smlouva – unifikovaná úprava – ale jen pro 10 států –
Úmluva o mezinárodním finančním leasingu
- z pohledu soudů členských států EU lze využít tzv. nařízení Řím I
 - čl. 3: volba práva: „*Tato smlouva se řídí německým právem.*“
 - čl. 4 odst. 2: *kritérium obvyklé bydliště strany, která poskytuje charakteristické plnění pro smlouvu*

Mezinárodní faktoring

Podstata

- transakce spojená s financováním
- základem je odkup pohledávek či zálohování pohledávek vč. související účetní administrativy
- cash flow
- pohledávka se může stát vnitrostátní
- vývozce, vývozní faktor, dovozce, dovozní faktor
- mezinárodní faktoring

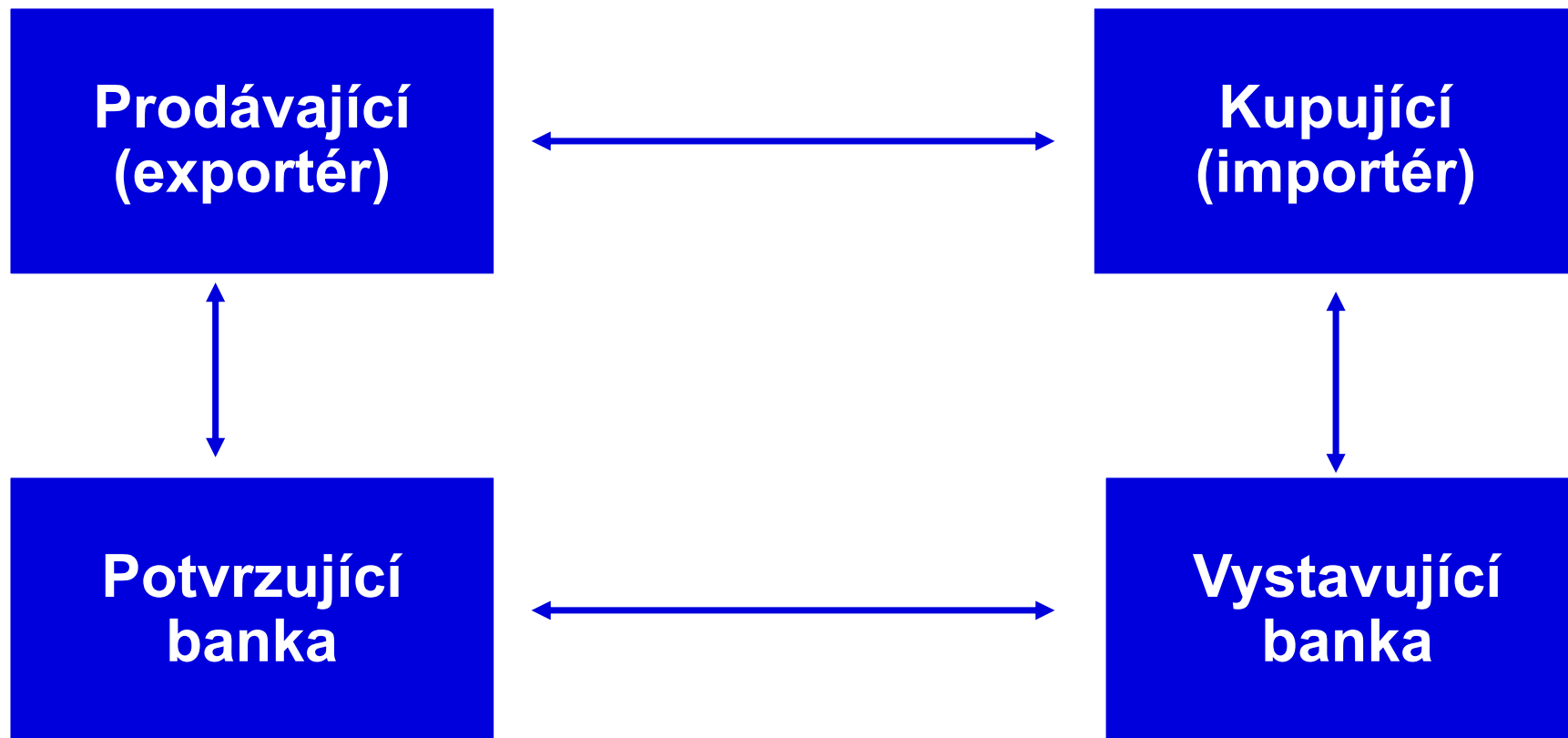
Právní režim

- mezinárodní smlouva – unifikovaná úprava – Úmluva o mezinárodním faktoringu (UNIDROIT), Úmluva OSN o postupu pohledávek v mezinárodním obchodě (UNCITRAL)
- z pohledu soudů členských států EU lze využít tzv. nařízení Řím I
 - čl. 3: volba práva: „*Tato smlouva se řídí španělským právem.*“
 - čl. 4 odst. 2: *kritérium obvyklé bydliště strany, která poskytuje charakteristické plnění pro smlouvu (faktor)*

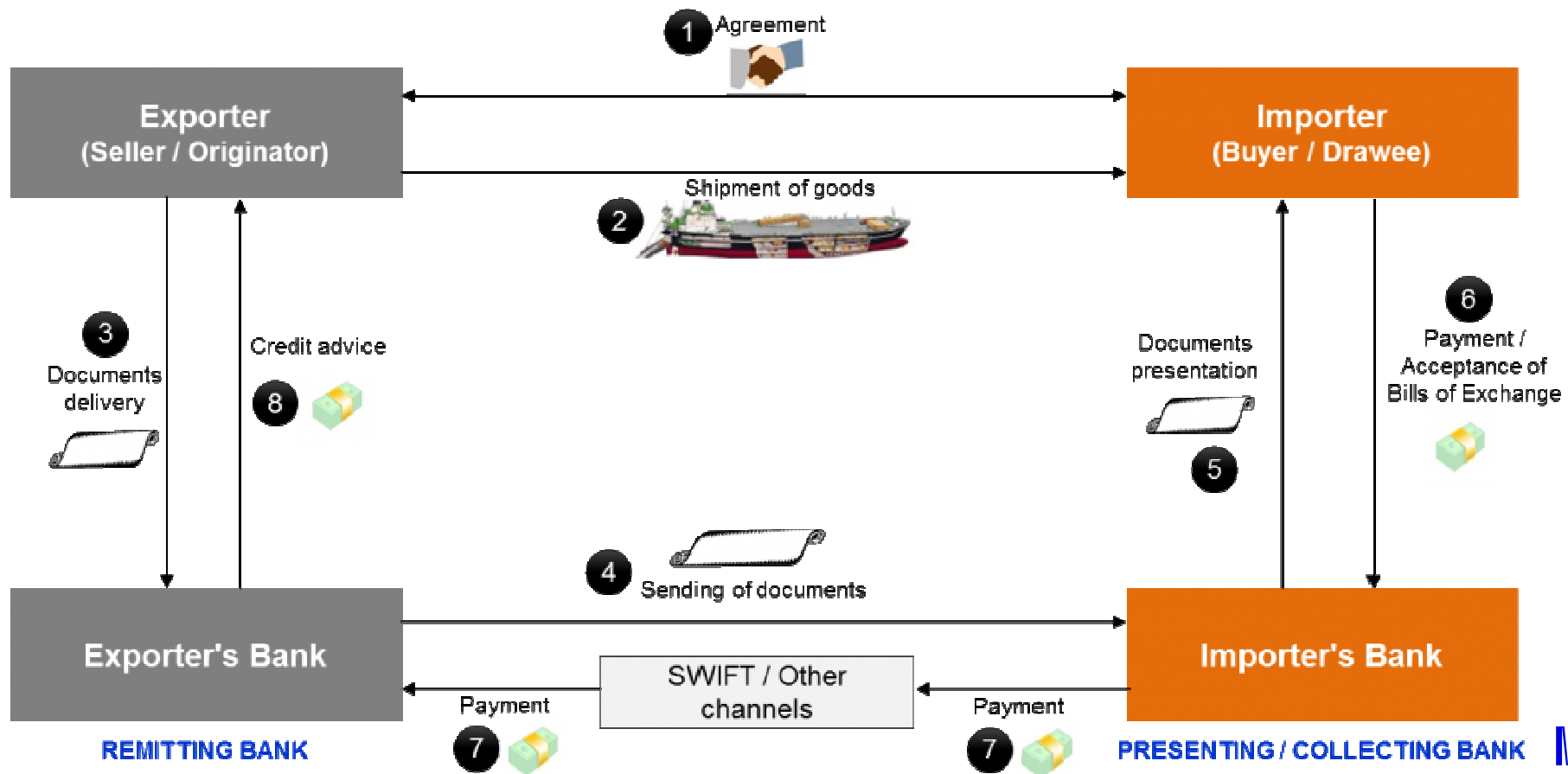
**MUNI
LAW**

Mezinárodní platební styk: Dokumentární platby

Podstata dokumentárního akreditivu

Podstata dokumentárního inkasa

Právní režim

- není zde mezinárodní smlouva (unifikace)
- volba práva a charakteristické plnění možné
- nestátní prostředky právní úpravy
 - Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární inkasa (**URC 522**)
 - Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy (**UCP 600**)

MUNI
LAW

DĚKUJI ZA POZORNOST

malachta@mail.muni.cz